

Puntdevista 30. Els bons propòsits ens ajuden a millorar (7/1/2018)

Ja és un tòpic que amb l'any nou renovem bons propòsits i n'afegim de nous. L'experiència d'anys anteriors ens poden fer ser pessimistes respecte al seu compliment, ben cert, però igualment ens cal tornar per la via dels bons propòsits; rendir-nos és anar inevitablement endarrere. Potser hem d'aprendre a ser un xic realistes, però tampoc massa. Les utopies mouen el món i els viatges a Itaca permeten anar més lluny ...

L'educació és sempre un bon propòsit. I les vacances de Nadal són una bona ocasió per fer un primer balanç del curs, per exemple. I això val tant pel que fa als alumnes com per als docents i pares; cadascú en el seu paper, que és complementari de l'assignat als altres.

L'informe d'avaluació del primer trimestre és així una oportunitat perquè el propi alumne vegi com va el seu aprenentatge, i dona la oportunitat de fer les corresponents correccions, si és el cas. Els propòsits de millorar, la correcció de possibles comportaments inadequats, la mateixa persistència en tot allò que és positiu, es pot traduir en un pacte de compromís que especifiqui tot allò que es pensa fer a partir d'ara. És bona cosa explicitar els bons propòsits en un text, que podria incloure dates de revisió i de valoració compartida amb els pares. Sempre diem des de la pedagogia que l'autoavaluació és necessària però no suficient; calen elements de contrast. En algun cas, a més dels pares, la revisió dels compromisos es podrien fer també amb el tutor escolar corresponent.

Pel que fa als pares, parlar amb els fills sobre l'escola i les activitats de tot tipus que tenen a veure amb la seva educació suposa explicitar el seu compromís a donar-los suport en tot el què puguin, assumint també compromisos des del seu àmbit d'actuació. No és una qüestió menor que s'afegeixin aquests compromisos als que hagin fixat els fills, com a mostra de recolzament i comprensió. Els pares no poden oblidar mai que enviant els fills a l'escola no acaben amb les seves responsabilitats educatives; i bona prova d'això és que hauran tingut que exercir com a educadors plens durant totes aquestes vacances nadalenes, com ho han de fer en els altres períodes vocacionals.

I afegim aquí els avis o equivalents, que en molts casos han d'exercir funcions educatives plenes durant moltes hores i dies al llarg de l'any per les circumstàncies que envolten a les famílies actuals, i que són prou conegudes. Recordar al respecte que amb la sincera estimació no n'hi ha prou per educar. A banda de la acceptació i comprensió, hi ha d'haver la correcció, si convé.

I què dir dels docents? Doncs que la valoració d'un primer trimestre pot donar moltes pautes de com seguir el que resta de curs. Si les avaluacions i els corresponents informes són compartits entre els equips docents, segur que se'n poden derivar propostes de millora, les quals també han de tenir terminis de revisió. Res en educació ha de tenir un caire fatalista. El fatalisme és el pitjor error que es pot cometre en la professió docent, que precisament perquè és

docent és també educativa. És ben conegut el principi de la “profecia autocomplida”; per tant es tracta de predir sempre bons resultats, confiant en les possibilitats de millora dels alumnes i de la pròpia tasca docent. Perquè l’exercici professional sempre és millorable, sempre es pot millorar si es reflexiona sobre la pròpia actuació i es té voluntat de progrés.

I davant de la conjuntura socio-política que vivim en el nostre país, no està de més que demanem als nostres responsables socials i polítics que també explicitin els seus bons propòsits per aquest any, que els facin evidents, i amb realisme mirin d’avançar cap el progrés del nostre poble. És clar, però, que això ho han de poder fer en llibertat i amb plena responsabilitat. Aquí tampoc ens hem de deixar vèncer pel pessimisme.

Que el nou any ens sigui propici a tots.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)